

այլ տսոր միայն աշխատի որ ինքը իւր տեղը
կենալով այնպէս շարժի որ իրեն վիճակովը
երջանկանայ. գուցէ անով ուրիշներուն ալ

երջանկութեանը պատճառ դառնայ:

Այս մեր ըսածներուն հաստատութիւն է
ահա նաեւ Քռիլովին առաջիկայ առակը:

Ա. Ռ. Ա. Կ.

Ա. Ռ. Ռ. Ա. Կ.

Հովուին մէկը առուակին քովը նըստած

Տըրտում տըխուր երգով կընէր ողբ ու լաց.

Խեղճը գառնուկ մ'ունէր փոքրիկ՝ շատ սիրուն,

Որ զոհ եղած էր նոր գետին ջրերուն:

Առուակը՝ հովուին ձայնէն գութ շարժեցաւ,

Բարկացաւ այն գետին գէմ, այսպէս ըսաւ.

«Ո՛վ անգութ գետ, ինչ անկուշտ ես.

Թող քու յատակդ ալ իմին պէս

Մաքուր յըստակ պայծառ ըլլար

Ի՞նչ կըլլար.

Թող ամէնքն ալ տեսնէին

Որ քու ցեխոտ յատակըդ

Ինչէր թաղուած կըզըտուին,

Ինչէր կորած են գողըդ.

Ես քու տեղըդ ըլլայի,

Հաւատ ամօթուս գետին կանցնէի:

Մեղք որ բազդը ինծի այդքան ջուր չէ տըւեր.

Թէ չէ՝ սրքան ես լաւութիւն չէի ըներ.

Ինծմէ հաւու մը փետուրին ալ մէկ վընաս չէր հասներ,

Եւ ջուրս այնպէս ըզգուշութեամբ, հանդարտութեամբ կըվազէր

Թէ խեղճ տընակին պատերուն քովէն

Եւ թէ ամէն մէկ ցած թուփին տակէն,

Որ ափունքն ինծի միշտ օրհնենք տային,

Ջորերն ու գաշտեր ինծմով ցընծային.

Իսկ ես անոնցմէ ոչ թէ ծառ ծաղիկ,

Այլ չըլտըլէի եւ ոչ տերեւիկ:

Մէկ խօսքով, բոլոր ճամբաս աղէկութիւն ընելով

Մէկու մը մէկ փորձանք մը եւ կամ վընաս չընելով,

Իմ ջրերըս՝ մինչեւ ծովը հասնէին՝

Արծըթի պէս յըստակ մաքուր կըլլային»:

Առուակին ըսածն այս էր,

Միտքն ալ իրաւ այսպէս էր.

Բայց ինչ եղաւ . —

Վերան շարաթ մը չանցաւ ,

Քովի լեռը մութ ամպով մը ծածկւեցաւ .

Տեղատարաւ մը կոխեց , մեր առուակը գետ դարձաւ .

Բայց ափսոս , ուր մընաց այն առուակին հեղութիւնը ,

Ո՞ւր գընաց նորա յըստակ արծաթափայլ մաքրութիւնը .

Կըգոռար , կըմըռնէր , մեծ փրփուրներ կըթաւալէր ,

Կըբըշէր ու կըտանէր բազմագարեան խոշոր ծառեր ,

Եւ անոնց կտորբոտելուն ճարճամունքն ու շառաչներ

Մինչեւ հեռաւոր տեղուանք կըլըսուէր .

Եւ նոյն իսկ այն հովիւը՝ ում համար առուակը նոր

Այնքան ճոխ քարոզներով եղեր էր բողբոջաւոր ,

Իւր բոլոր ոչխարներովն առուակին մէջ խըղճւեցաւ ,

Իսկ նորա խեղճ տընակին հետքը անգամ կորսւեցաւ :

Ասոր նրման առուակներ սրբան ունիմք մեք , գիտեա .

Ինչպէս հանդարտ կերեւան , հեզ ու խոնարհ՝ եղի պէս .

Բայց հարցուր թէ ինչէն է . —

Ջրերնին քիչ է՝ ան է :

ՔՈՒԼՈՎ .

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

ԼՍԱՐԱՆ ԿԵՆՅԱՂՕԳՈՒՏ ԳԻՏԵԼԵԱՅ .

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ՍՈՒՐԲ ԳՐՈՅ .

Դ Ա Ս Ի .

Յետուայ վախճանելէն ետեւ 350 տարիի չափ ժամանակ Իսրայելացիք առանց Թագաւորի եւ առանց որդւոց որդի իշխանութիւն բանեցընող մեծաւորի կվարուէին : Ժամանակ ժամանակ Աստուած նոցա մէջէն կտրիճ , ուժով , ու սրտով եւ հաւատքով զօրաւոր մարդ մը կհանէր . այն մարդիկը *Դասաւոր* կըսուէին , եւ իրենց գլխաւոր ու ծանր պաշտօնն էր ժողովրդեան դատաստանները կտրել , պէտք եղած ատենն ալ այլազգեաց դէմ պատերազմի առաջնորդել Իսրայելացւոց : Սուրբ գիրքը կըսէ Թէ « Այն ատենները Իսրայելացիք Թագաւոր չունէին . ուստի ամէն մարդ սրտին ուզածը կընէր . — Յաւուրսն յայնոսիկ ոչ գոյր Թագաւոր յԻսրայելի , եւ այր իւրաքանչիւր զհա-

ճոյս առաջի աչաց իւրոց առնէր » : Այսպիսի անիշխանութիւնը ուրիշ ո՛ր եւ իցէ ազգի , մանաւանդ տգէտ ու անկիրթ ազգի համար մեծամեծ խռովութեանց ու խեղճութեանց պատճառ կլինի սովորաբար . վասն զի նախանձը , անիրաւութիւնը , բռնութիւնը , աւազակութիւնը պատժող կամ սանձող իշխանաւոր մը չգտնուած տեղը՝ հարկաւ ամէն տեսակ անկարգութեամբ պէտք է լցուի : Բայց Իսրայելացիք այս կարգէ դուրս երջանկութիւնն ունէին որ իրենց սեպհական Թագաւոր չունենալովը անիշխանութեան մէջ չէին , հապա ուրիշ ամէն ժողովուրդներէ ալ աւելի կանոնաւոր էր իրենց կառավարութիւնը : Նոցա Թագաւորը Աստուած էր , Աստուծոյ հրա-